

୪୧ ସୂଜନ ଆଳାପ • ସୂଜନ ଆଳାପ • ସୂଜନ ଆଳାପ • ସୂଜନ ଆଳାପ

ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ପ୍ରତିବନ୍ଧତା ଦୃଶମୂଳସ୍ତରରୁ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ଦରକାର : ବିଦ୍ୟୁତଲତା ଦାସ

ବିଦ୍ୟୁତଲତା ଦାସ
ଓଡ଼ିଆ କବିତା ଜଗତର ଜଣେ ଆବେଗ ଛଳଛଳ କାବ୍ୟସ୍ୱର । ଅଧାରୀ ଦେଶରେ ଦର୍ପଣ ଖୋଜା ଓ ବାସ୍ତବତାର ନିଦାରୁଣ ନିର୍ଲଜ୍ଜତା ଭଳି ଅସହାୟତାର ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ଅଭିମାନକୁ ସମ୍ବଳ କରି ଜୀବନକୁ ସୁଅ ମୁହଁରେ ପତ୍ର କରିବା ପରି ବାସ୍ତବତାକୁ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଭାବନା ଭିତରେ ରୁଦ୍ଧିମତ୍ତ କରେ ତାଙ୍କର କାବ୍ୟସଭା । କବିତା, ଗଳ୍ପ, ନିବନ୍ଧ ଓ ଅନୁବାଦରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ କବିତା ଗଜଣରେ ତାଙ୍କର ନିଆରାପଣ ତାଙ୍କୁ କରିଛି ଅନନ୍ୟ । ତାଙ୍କ ସହ ଏଥରର ଆଳାପ..

■ ସେମିତି ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ବା କାହାର ରଚନା ମୋତେ ସାରସ୍ୱତ ଜଗତରେ ପାଦ ଦେବାପାଇଁ ଅନୁପ୍ରେରିତ କରିନାହାନ୍ତି ମୋର ଅଳ୍ପ ଅଧ୍ୟୟନ ଅଭାବ କେବଳ କୌଣସି ଜଣକ ପାଖରେ ଅଟେ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ପୁସ୍ତକ ସମୂହର ପଠନ ମୋର ଅଳ୍ପ ଆଖିରେ ଆଲୋକ ଭରି ଦେଇଥିଲା । ମୁଁ ପଢ଼ି ଉଲ୍ଲିଥିଲି ପ୍ରାଚୀନ, ମଧ୍ୟ ଓ ଆଧୁନିକ ସ୍ତରର କାବ୍ୟ କବିତା, ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ, ଉପନ୍ୟାସ, ନାଟକ ରହସ୍ୟ ଉପନ୍ୟାସ, ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ । ଯାହା ପାଠାଗାରରୁ ତଥା ପରିବାର ପରିଜନଙ୍କ ଘରମାନଙ୍କରୁ ମୋତେ ମିଳି ଯାଉଥିଲା । କାରଣ ସେ ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରମାନଙ୍କରେ ପୁରାଣ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନାନା କାବ୍ୟ କବିତା ସବୁ ଗଚ୍ଛିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା ବହି ଆଲମ୍ପାରୀ ମାନଙ୍କରେ ନହେଲେ ବହି ବାକ୍ୟମାନଙ୍କରେ ପଢ଼ିପଢ଼ି ମୋ ସ୍ୱପ୍ନ ଭାବପ୍ରବଣ ମନଟା କେତେବେଳେ କେମିତି କିଛି ଲେଖି ଦେଉଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତେ ମୋର ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ଥିଲେ । ଜଣେ କେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ଲେଖକ ମୋ ହାତରେ କଳମ ଧରାଇ ଲେଖି ବୋଲି କହି ନଥିଲେ । ତା'ଛଡ଼ା ଗାଁ ଗହଳର ଝିଅପିଲା, ସେ ପୁଣି ଲେଖିବ । ବଡ଼ ବିଦିତ କଥା । ଯିଏ ମୋ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ସାଜିଥାନ୍ତେ ସେ ମୋ ବାପା ଅପରିପକ୍ୱ ବୟସରୁ ଆମ ହାତ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ଗୋଟାଏ ବିକଳ, ବ୍ୟାକୁଳ ଅସହାୟତା ଭିତରେ ଏହି ଲେଖାଲେଖି ଓ ପଢ଼ାପଢ଼ି ଏକ ସ୍ଥିରତା ଆଣିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲା । ମୋର ସେହି ପୁସ୍ତକମାନେ ହିଁ ଆଦ୍ୟ ପ୍ରେରଣା ଯାହାକୁ ସବୁ ପଢ଼ିଲା ପରେ ମୋର ବାଳ୍ୟ ବୃଦ୍ଧ ମାନସିକତା ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା, କେହି ଜଣେ ଲେଖକଙ୍କର ଆତ୍ମା ମୋ ଶରୀରରେ ସଦା ସାଥୀରେ ରହିଥାଉ, କେହି କଣେ ଲେଖକ ହୋଇଯାଆନ୍ତା କି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଲେଖକ ହୋଇ ଏହିଭଳି ସୃଷ୍ଟି ସର୍ଜନା ସବୁ କରିପାରନ୍ତି । ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଆତ୍ମସ୍ୱ କବିତାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ମୋତେ ପରିପକ୍ୱ ଭାବ ପ୍ରକାଶର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲା ।

ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହ ଏକ ଆବେଗିକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କବି ବିଦ୍ୟୁତଲତା...

■ କେମିତି ଥିଲା ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ
କେମିତି ହୋଇଥିଲା ଆପଣଙ୍କ ସୃଜନର ଆଦ୍ୟସୂତର ?

■ ଆଜି ଅତିକ୍ରମ ବୟସରେ ସେ ଦିନର ସ୍ମୃତି ସବୁ ଅପସ୍ମରମାନ । କିନ୍ତୁ ମୋର ନୀରବ ଶୁଣି ଅକପଟ ବାଲ୍ୟଦିନ ସେହିଭଳି ଚେତନା ଆଉ ଅନେକ ଅନୁସନ୍ଧିଷାରେ ଭାଗାଭାଗ । କୌତୁହଳର ସେହି ଦିନ ସବୁ ଏବେ ମଧ୍ୟ ମୋର ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଜୀବନ୍ତ ଓ ସତେଜ । ମୁଁ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ୁଥିବା କବିତା ବିଦ୍ୟାପୀଠରେ । ଛୋଟ ଝିଅଟିଏ ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇ ଥାଏ । ତା'ର ନାମ ବୋଲାରାଣୀ ଦାସ । ଶୈଶବରୁ ମାତୃହରା । ବାପା ତା'ର ପୁନଃବିବାହ କରିବେ । ନୂଆ ମାଆଟି ପାଇଁ ମାତୃହରା କନ୍ୟାଟିର ସ୍ୱାଗତ ଗାତିକାଟିଏ ରଚନା କରିଦେବାକୁ ସେ ମୋତେ ଅନୁରୋଧ କରିଲା । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ପହୁଥିବା ବାଣୀ ତରାଇ ଯିଏ କି ତା'ର ଘର ପାଖରେ ସେ ବୋଧହୁଏ ମୋର ପଦ୍ୟ ରଚନା ସମ୍ପର୍କରେ କହିବାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଆସିଥିଲା । ଆଗେ ସବୁ ବାହାଘର ମାନଙ୍କରେ ଉପହାର ପତ୍ର ଛପାଯାଇ ବନ୍ଧା ଯାଉଥିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ଲେଖି ଦେଇଥିଲି ଗୋଟିଏ ସର୍କିଟରେ ଯେ ମୁଁ ଲେଖିବି ବୋଲି ଯେପରି କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି । ସେ କଥା ରଖିଥିଲା । ସେ ଉପହାର ପତ୍ର କେତେ ଖଣ୍ଡ ମୋ ପାଖରେ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । କାଳକ୍ରମେ କୁଆଡ଼େ ଗଲା, ମୋର ଆଉ ମନେ ନାହିଁ । ତା'ପରେ ଅନେକ ଲେଖା । ସବୁ ଲୁଚାଇ ରଖି । ପୁଣି ସେ ହଲିଯାଏ । ମୁଁ ଲେଖିବି ବୋଲି କାହାକୁ କହେ ନାହିଁ କି କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରଚୁର ପଦ୍ମ ଓ ଅଭ୍ୟାସ କରି ବିଛି ବିଛି ଲେଖି ଚାଲିଥାଏ ।

■ ଅନ୍ଧରେ କବି ବିଦ୍ୟୁତଲତା ଦାସ ...

ଜନ୍ମ-୧୦ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୫୨
ପିତା: ସ୍ୱର୍ଗତ ରଞ୍ଜାଧର ଦାସ (ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ)
ମାତା: ସ୍ୱର୍ଗତ ବୈଦେହୀ ଦାସ
ସ୍ୱାମୀ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଂଶୀଧର ଦାସ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକଣା :
ମଙ୍ଗଳପୁର, ଦଶରଥପୁର, ଯାଜପୁର-୭୫୫୦୧୧
ମୋ: ୭୭୦୫୯୪୮୭୧୪/ ୯୪୩୭୧୮୮୦୫୯

■ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ

କବିତା	୮- ପକ୍ଷୀମୋହ	୭- Cultural Heritage
୧-ମାଟିର ମମତା	୯- କେହିକଣେ	୭- ବିକଳପିରେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ
୨- ଅଂଜଳି	ଅନୁବାଦ	୮- ଲାଂଜମାନଙ୍କର ଏକ କାହାଣୀ
୩-ଶୂନ୍ୟହାତ	୧୦- ପ୍ରକୃତିର ଉପହାର	୯- ଚମତ୍କାର ଅବକାଶ
୪- ତାଆଣୀ ଆଲୁଅ	୧- କଲ୍ୟାଣିନୀ ଭାଗ-୧ (କବିତା)	୧୦- ପ୍ରକୃତିର ଉପହାର
୫- ନିଛ ମୋହ	୨- କଲ୍ୟାଣିନୀ ଭାଗ-୨ (କବିତା)	୧୧- ଗୋଟିଏ ଦାଘର
୬- ତୋତେ ଯାହା ମନା	୩- ନା (ଉପନ୍ୟାସ)	ପାଦଚିତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ
୭- ମେଘର ପାଉଁଜି	୪- ରାଜଶି	୧୨- ଦିନଯାଏ
	୫- ଗୋଟିଏ ରାତିର କାହାଣୀ	୧୩- ସୁଖପୋକ
		୧୪- କଷ୍ଟଭେଜନୀ

ସବୁ କବିତା ବହି ମୋ ପାଇଁ ପ୍ରିୟ । ଅନୁଦିତ ଉପନ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିରେ କେହି କାହା ସହିତ ତୁଳନାୟ ନୁହେଁ । ମିଳି ଏଲିୟାଦକ “ଲା ନୁର ବେଜଲା” ର ଅନୁବାଦ “ଗୋଟିଏ ରାତିର କାହାଣୀ” ବହିଟିର ସ୍ଥାନ କିନ୍ତୁ ସବୁରି ଉପରେ । ଏହି ବହିରେ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ସଂପଦର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ଶୈଳୀର ସଂଘାର ଓ ଆପଣାର ଭାବ ଜଣେ ବିଦେଶୀ ଯୁବକଙ୍କୁ ବିପରି ଆକୃଷ୍ଟ କରିଛି ତାହା ସ୍ୱପ୍ନର ଭାବରେ ଚିତ୍ରିତ । ଅପରିପକ୍ୱ ବୟସରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଲେଖକା ମୈତ୍ରେୟୀ ଦେବୀ ଓ ତାଙ୍କ ପରିବାର ସହ ସଂପର୍କ, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରିଶ୍ରମକୁ ନେଇ ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଭାରତୀୟ ସମାଜର ପ୍ରତିଫଳନ ଭାବେ ଅତି ଦ୍ରୁତତାର ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

■ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ମାନବତା ପାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯେତିକି ଅଗ୍ରଗତି କରିବା କଥା ସେତିକି କରିପାରିନାହିଁ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏ ସଂପର୍କରେ କ’ଣ କହିବେ ?

■ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଷାର ସ୍ମୃତିକିତ, ସୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ତା’ର ଉଚ୍ଚତର ଉନ୍ନତି ସାଧିତ ହୋଇଥାଏ । ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟମ ଓ ବାସ୍ତବରେ ରୂପାୟନ ପାଇଁ ଆତ୍ମବିକାଶର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେବା ଦରକାର । ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚତର ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ନିୟୁତ କରାଯିବା ଏକାନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ହିନ୍ଦୀ ଓ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଶିକ୍ଷାଦାନ କରୁଥିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରତି ଏହି ଅବହେଳା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ଛତୁ ପୁରୁଣା ଭଳି ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ ଆମର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଅର୍ଥିଭାବକମାନଙ୍କ ଆଧିମୁଖ୍ୟ ଏପରି ହେବା ଦ୍ୱାରା ଏଠିକାର ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ନୁହେଁ । ପିଲାମାନଙ୍କର ପଠନ ଦକ୍ଷତା ଦୃଷ୍ଟିପାଉଁ

ନାତି ନାତୁଣୀଙ୍କ ସହ କବି...

■ କୁହାଯାଏ ଲେଖକଙ୍କର ପ୍ରତିଭା ନଥିଲେ କଣେ ମଣିଷ କବି ବା ଲେଖକ ହୋଇ ପାରେ ନା । ଆପଣଙ୍କର ଏ ସଂପର୍କରେ ମତ କ’ଣ ?

■ ମୁଁ ଏହି ସଂପର୍କରେ ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତି ସହ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକମତ । ଚିତ୍ତ ଏ ଅମାନିଆ ଅନ୍ୟମନଙ୍କ ଓ ପାଗଳ ନହେଲେ ନିଜ ଭିତରୁ ଲେଖିବାକୁ କେହି ଉପପାଦିତ କରନ୍ତା ନାହିଁ । ମନ ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଛି, କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଲେଖକ ନୁହଁନ୍ତି । ସାରାଜଗତର ଦୃଶ୍ୟ ଯଦ୍ୱାରା ସହାୟତା ହେଉଥିବା ଯୁବକ ଲେଖକ ସମ୍ମେଳନର ଅର୍ଥ ଆଧୁବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା । ତାହାହିଁ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ମୋର ପ୍ରଥମ ପ୍ରବେଶ ଯାହାର ଅନୁଭୂତି ଅବର୍ଷନୀୟ । ବହୁ ପ୍ରୟତ୍ନ ଯାହାପାଇଁ ମୋର ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆଠଟି । ଗୋଟିଏ ଗାତି କବିତା ଓ ଆଉ ଦୁଇଟି ଅନୁଦିତ କବିତା ସଂକଳନ । ଅନୁବାଦ ଉପନ୍ୟାସ ଆଠଖଣ୍ଡ ।

ଯାଠାଗାର ଓ ସୂଚନାଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ବାର୍ଷିକ ମୁଖପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ନିତାନ୍ତ କରୁଣା । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଚାରପଣ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ କନ୍ଦୁକ୍ତ ଓ ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ପାଳନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ବିଭିନ୍ନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟାପକ ନିୟୁତ ସହ ଗବେଷଣାର ନିୟମିତ ବିକାଶ କଥା ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀମାନେ ହିଁ ପିଲାମାନଙ୍କର ଆଦ୍ୟ ପ୍ରେରଣା । ବାରମ୍ବାର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ସୁସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଓ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତି ସହ

ବିବାହବାର୍ଷିକୀରେ ନିଜ ପରିବାର ସହ କବି ବିଦ୍ୟୁତଲତା ଦାସ...

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହେବାର ବିରଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତ...

